

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Socialinis darbas
Valstybinis kodas	653L50002
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Socialinis darbas
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė – 3 metai, iššęstinė – 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Socialinio darbo profesinis bakalauras, socialinis darbuotojas
Studijų programos įregistravimo data	2002 m. birželio 25 d.

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	<i>Social work</i>
State code	653L50002
Study area	social sciences
Study field	social work
Kind of the study programme	college studies
Level of studies	first
Study mode (length in years)	full-time (3), part-time (4)
Scope of the study programme in credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	professional bachelor of social work, social worker
Date of registration of the study programme	June, 2002

© Studijų kokybės vertinimo centras
The Centre for Quality Assessment in Higher Education

TURINYS

TURINYS	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2. Programos sandara.....	6
3. Personalias	7
4. Materialieji ištekliai	10
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	11
6. Programos vadyba	12
III. REKOMENDACIJOS	14
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	15

I. ĮŽANGA

Socialinio darbo koleginių studijų programa (toliau – Programa) realizuojama Marijampolės kolegijos (toliau – Kolegijos) Edukologijos ir socialinio darbo fakultete nuo 2002 metų rugsėjo 1d.

Paskutinį kartą Programos išorinis tarptautinis vertinimas atliktas 2010 metais. Programa buvo akredituota trejiems metams.

Ekspertų grupės vizitas į Kolegiją vyko 2013 m. gegužės 8 d.

Išorinis vertinimas organizuotas vadovaujantis 2010 m. gruodžio 20 d. Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu Nr. 1-01 -162 “Dėl vykdomų studijų programų vertinimo metodikos patvirtinimo”.

Prieš vizitą ekspertai išnagrinėjo Programos savianalizės suvestinėje ir jos prieduose pateiktą informaciją, parengė pirmines išvadas ir suformulavo klausimus, padedančius pilnai išsiaiškinti atsiradusius neaiškumus bei patikslinimo kai kuriuos vertinimo aspektus.

Galutinės vertinimo išvados parengtos apžiūrėjus Programos įgyvendinimui skirtą materialiąją bazę, išnagrinėjus vizito metu pateiktus dokumentus, metodinę medžiagą ir gautą informaciją iš susitikimų su Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto administracija, savianalizės rengimo grupe, dėstytojais, studentais, absolventais ir darbdaviais.

Vizito metu ekspertų grupei buvo sudarytos tinkamos darbo sąlygos. Susitikimai vyko draugiškoje darbingoje aplinkoje, kas sąlygojo konstruktyvų ekspertų ir aukštosios mokyklos bendruomenės bendravimą.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programa atitinka koleginių studijų rūšį, pirmąją pakopą ir yra orientuota į socialinių darbuotojų rengimo poreikį Marijampolės regione.

Programos tikslas ir rezultatai, atsižvelgiant į ankstesnio tarptautinio išorinio vertinimo rekomendacijas, buvo peržiūrėti ir patikslinti. Jie atitinka socialinio darbo studijas reglamentuojančius teisės aktus ir šiuolaikiniam socialiniam darbuotojui keliamus reikalavimus.

Programos tikslas suformuluotas taip: “parengti praktiniam profesiniam darbui pilietiškai aktyvius, kūrybingus, kritiškai mąstančius socialinius darbuotojus, gebančius taikyti naujausias socialinio darbo žinias, metodus ir savarankiškai teikti socialines paslaugas sudėtingoje,

besikeičiančioje, daugiakultūrinėje aplinkoje, vadovaujantis socialinio teisingumo, etikos ir žmogaus teisių užtikrinimo principais“.

Savianalizėje teigiama, kad Programos tikslu nusakomas ir socialinio darbuotojo profesijos paveikslas, kuris nėra detaliau apibūdinamas. Vizito metu išaiškėjo, kad Programos tikslą ir šiuolaikinio socialinio darbuotojo profesinį paveikslą atskirų dalykų dėstytojai, studentai ir darbdaviai supranta ir vertina gana skirtingai, kas rodo, kad realizuojant Programą trūksta gilesnio supratimo ir sutarimo dėl Programos paskirties bei jos vizijos.

Studijų rezultatai pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais. Studijų rezultatai yra viešai skelbiami, savianalizės suvestinėje jie pateikiami 6 psl. ir 8 psl.

Pagirtina, kad įgyvendinant Programą palaikomas glaudus ryšys su darbdaviais. Tačiau Kolegijos ir darbdavių bendradarbiavimas nėra pilnai išnaudojamas aiškinantis socialinių darbuotojų rengimo poreikį, specializacijų pasirinkimą, socialinėje srityje vykdomas ar numatomas vykdyti pertvarkas. Pvz. savianalizės suvestinėje (6 psl.) teigiama, kad socialinių darbuotojų poreikis grindžiamas socialinių darbuotojų poreikio Marijampolės regione 2012 m. tyrimu, tačiau konkretesni tyrimo duomenys nepateikiami, o vizito metu paaiškėjo, kad tokie tyrimai galėtų būti vykdomi kompleksiščiau, jų rezultatai turėtų būti išsamesni.

Programos pavadinimas, studijų rezultatai ir turinys dera tarpusavyje – jie atitinka programos tikslą ir VI kvalifikacijų lygį - socialinio darbo profesinio bakalauro laipsnį.

Srities stiprybės:

Programa svarbi regionui - studijuojant įgyjamos kompetencijos, reikalingos Marijampolės regione gyvenančių žmonių socialiniams poreikiams tenkinti.

Sukurta akademinės bendruomenės ir socialinių dalininkų nuolatinio bendradarbiavimo sistema.

Programa modeliuojama remiantis naujais socialinio darbuotojo veiklą reglamentuojančiais dokumentais, jų projektais, tarptautinių tyrimų tendencijomis.

Srities silpnybės:

Savianalizėje trūksta konkrečių duomenų apie socialinių darbuotojų poreikį ir jų įsidarbinimą.

Pasigendama atskirų studijų dalykų rezultatų sąsajų ir supratimo siekiant bendro Programos tikslo ir studijų rezultatų.

Savianalizėje nemažai bendro pobūdžio neinformatyvių teiginių.

2. Programos sandara

Programa atitinka pagrindinius teisės aktų reikalavimus. Nuolatinių studijų trukmė- 3 metai, iššestinių – 4 metai, studijų apimtis 180 kreditų. Savianalizės rengėjai 1 priede ir 9 priede pateikia studijų programos nuolatinių ir iššestinių studijų formų planus, iš kurių matosi, kad Programos struktūra yra logiška, teoriniai dalykai derinami su profesinės veiklos praktika.

Nepagrįsta ir neaiški savarankiško darbo organizavimo tvarka: iššestinėse studijose savarankiško darbo valandos sudaro net 65,5 proc. proc. viso krūvio, tačiau studijų dalykų aprašuose nenurodyta jo vykdymo kontrolė, neaiškūs vertinimo metodai ir kriterijai.

Studijų planas parengtas pagal Kolegijoje nustatytą formą: studijų dalykai išdėstyti semestrais, nurodyta kokią programos dalykų apimtį (kontakto val. ir kreditais) kiekviename semestru ir bendrai sudarys teoriniai užsiėmimai, praktiniai užsiėmimai, konsultacijos, studento savarankiškas darbas. Per semestrą studijuojamų dalykų skaičius ne didesnis kaip 7.

Studijų plane dalykai nurodomi pagal grupes, išdėstyti nuosekliai. Abiejose studijų formose bendrieji koleginių studijų dalykai dėstomi nuo pirmojo iki ketvirtojo semestro. Studijų krypties dalykai pradami dėstyti jau pirmajame semestru ir toliau dėstomi per visą studijų laikotarpį.

Pagirtina tai, kad jau nuo trečiojo semestro (nuolatinės studijos) ir penktojo semestro (iššestinės studijos) studentams yra sudaromos galimybės rinktis laisvai pasirenkamuosius dalykus.

Paskutiniojo tarptautinio išorinio vertinimo metu ekspertai siūlė peržiūrėti specializacijas. Į pastabas atsižvelgta: patobulintas buvusių specializacijų turinys, įvesta nauja specializacija. Šiuo metu socialinio darbo studentams siūlomos 4 specializacijos, tačiau nėra jų pagrindimo, todėl neaišku, kodėl pasirinktos būtent tokios specializacijos. Ekspertams kilo abejonių dėl 4- ių specializacijų pasirinkimo realių galimybių – šios abejonės pasitvirtino susitikimo su studentais metu.

Studijų dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą.

Tikslintini studijų dalykų aprašai – yra tokių aprašų, kuriuose pateikti 9 ir daugiau studijų dalyko rezultatai, tačiau jie nesusieti su dalyko tikslu ir temų pavadinimais, jų negalima pamatuoti. Netinkamai parinkti ir tarpusavyje nesuderinti kai kurių studijų dalykų vertinimo metodai - jie neatspindi konkrečios vertinimo balo skaitinės išraiškos.

Kiekvieno studijų dalyko aprašo struktūroje pateikiama „Vertinimo aprašymo“ dalis, kurioje apibūdinama įvertinimui naudojama kaupiamojo vertinimo sistema. Tačiau kai kurių dalykų aprašuose šioje dalyje pateiktos vertinimo formos nesusietos su studijų dalyko aprašo 3- ioje dalyje pateiktais „studentų pasiekimų vertinimo metodais“.

Vertinimo kriterijai turėtų būti tiksliau ir išsamiau diferencijuoti pagal studijų programos dalykus. Susitikimo su dėstytojais metu buvo išsakyta, kad „vertinimas atliekamas subjektyviai“, todėl siekiant objektyvumo ir grįžtamojo ryšio veiksmingumo, reikėtų reguliariai vykdyti kiekvieno studijų dalyko sistemingą studentų vertinimą.

Vizito metu susitikimuose su studentais ir dėstytojais išryškėjo, kad tikslinga būtų atlikti išsamią studento darbo krūvio analizę.

Studijų dalykų aprašuose yra nurodoma pagrindinė ir papildoma literatūra. Kai kuriuose studijų dalykų aprašuose (pvz. Žmogaus teisės ir socialinis darbas, Socialinė politika ir kt.) pateikiami seni ir netekę aktualumo literatūros šaltiniai. Į literatūros sąrašus neįtraukti nauji ir studijoms svarbūs Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos leidiniai, tokie, kaip pvz. „Socialinis pranešimas“, kuris kasmet atnaujinamas ir yra parengtas už 2011- 2012 metus. Literatūros sąrašė (80 psl.) nurodoma, kad naudojamas 2003 metų „Pranešimas apie Lietuvos socialinės apsaugos sistemą“.

Studentai baigiamuose darbuose retai kada naudoja literatūros šaltinius užsienio kalba, kas turėtų būti skatintina.

Srities stiprybės:

Programos teoriniai dalykai derinami su profesinės veiklos praktika.

Srities silpnybės:

Nepakankamai pagrįstas specializacijų ir jų poreikio pasirinkimas.

Tikslintinos Programos atskirų studijų dalykų rezultatų formuluotės, jų skaičius, taip pat studijų ir vertinimo metodai bei vertinimo kriterijai, siekiant adekvatumo Programos apimčiai ir užtikrinant realias galimybes tikslui įgyvendinti atsižvelgiant į skirtingas studijų formas.

Savarankiškam darbui teikiamoms užduotims, vertinimo metodams ir kriterijams trūksta aiškumo ir detalesnio aprašymo.

Studijų dalykų aprašuose būtina peržiūrėti ir atnaujinti privalomos ir papildomos literatūros sąrašus.

3. Personalas

Vertinamuoju laikotarpiu Programoje dirbo 13 dėstytojų, dėstančių studijų krypties ir specializacijos dalykus. Dėstytojų kvalifikacija atitinka teisės aktų reikalavimus, ji tinkama numatytiems studijų tikslams pasiekti, visi dėstytojai turi ne žemesnę kaip magistro išsilavinimą dėstomo dalyko srityje (socialinis darbas, sociologija, psichologija, edukologija).

2010 m. vykdyto išorinio tarptautinio vertinimo išvadose buvo akcentuota, kad būtina sustiprinti personalą socialinio darbo išsilavinimą turinčiais dėstytojais. Į rekomendaciją

atsižvelgta – šiuo metu katedroje dirba trys socialinių mokslų daktarai. Mokslo laipsnį turintys dėstytojai dėsto studijų krypties dalykus: sociologijos pagrindus, socialinio darbo teorijas ir metodikas bei socialinių tyrimų metodologiją. Dvi naujai priimtos į darbą dėstytojos yra socialinio darbo specialistės - praktikės (2), viena dėstytoja yra profesionali gestų kalbos specialistė.

Visi dėstytojai turi pakankamą pedagoginės veiklos bei socialinio darbo praktikos patirtį. Programoje dėsto trys profesionalios supervisorės (turinčios ir socialinio darbo magistro laipsnį, dvi iš jų-socialinių mokslų daktarės).

Vizito metu išaiškėjo nepakankamo bendradarbiavimo tarp visų socialinio darbo studijų programos dėstytojų problema, todėl išlieka dėstytojų dalijimosi patirtimi, tarpdalykinio bendradarbiavimo sistemos sukūrimo būtinybė, kuri užtikrintų, kad katedros dėstytojai vienodai suvoktų studijų tikslus ir realizuotų juos studijų procese. Dalijimosi patirtimi bei bendradarbiavimo sistema sudarytų galimybę siekti vientisos studijų programos kokybės visų studijų programos dalykų kontekste.

Dėstytojai kelia kvalifikaciją, kvalifikacijos kėlimo būdai ir temos atliepia inovacinį kintančios edukacinės paradigmos kontekstą bei socialinio darbo studijų programos tikslus.

Vertinamuoju laikotarpiu suaktyvėjo studijų programoje dėstančių dėstytojų mokslinė veikla: dalyvavimas moksliniuose taikomuosiuose tyrimuose, respublikinėse ir tarptautinėse mokslinėse-praktinėse konferencijose, mokslinių straipsnių publikavimas.

Pagerėjo dėstytojų mokslinė metodinė veikla - beveik visi Programos dėstytojai vertinamuoju laikotarpiu yra išleidę metodinius leidinius dėstomo dalyko srityje (spausdintine ir/ar elektronine forma).

Didžioji dalis dėstytojų yra publikavę savo straipsnius įvairiuose moksliniuose bei metodiniuose leidiniuose, trys studijų programos dėstytojos straipsnius nuolatos publikuoja pripažintuose, tarptautinėse mokslinėse bazėse referuojamuose moksliniuose periodiniuose leidiniuose. Dėstytojai aktyvūs autorinių seminarų vedimo srityje, vertinamuoju laikotarpiu specialistams vesti 62 seminarai. Vertinamuoju laikotarpiu suaktyvėjo dėstytojų projektinė veikla, dalyvauta respublikiniuose bei tarptautiniuose projektuose (kaip jų vykdytojai ir/ar paslaugų teikėjai bei gavėjai).

Susitikimo su ekspertais metu išaiškėjo vykdomų tyrimų bei dalyvavimo projektinėje veikloje nauda ir reikšmingumas socialinio darbo studijų procesui (sustiprinta kokybinio tyrimo metodologija, tobulinama studentų pasirengimo juos vykdyti sistema, studijų programa praturtinta naujais dalykais, pvz., gestų kalba ir kt.).

Dėstytojų ir studentų vykdomi tyrimai, bendradarbiaujant su socialiniais dalininkais, teikia naudą ir praktikos institucijoms: praktikai inicijuoja užsakomuosius tyrimus, teikia siūlymus studentų baigiamųjų darbų temoms, atsižvelgiant į įstaigos poreikį.

Dėstytojai aktyvūs visuomeninėje veikloje, dalyvauja įvairių profesinių ir kt. organizacijų veikloje, tai rodo socialinės ir asmeninės kompetencijos augimą kaip prielaidą socialinio darbo studijų programos kokybei kelti. Dėstytojų visuomeninė ir pilietinė pozicija teikia galimybę ir studentams įsitraukti į savanorišką ir kt. veiklą, siekti patirtinio mokymosi tikslų, susiejant darbą, ugdymą ir asmenybės augimą.

Vertinamuoju laikotarpiu suaktyvėjo dėstytojų dalyvavimas mainų programose: dalyvavo penki socialinio darbo programos dėstytojai, lankėsi šeši dėstytojai iš užsienio šalių (Danijos, Olandijos, Portugalijos). Dažniausiai dalyvauta Erasmus dėstytojų mobilumo programoje.

Dalyvauta tarptautinėse stažuotėse (Austrija, Belgija, Danija, Italija, Kipras, Turkija, Vengrija, JAV), jų turinys ir temos susijusios su dėstomų dalykų bei socialinio darbo studijų programos tikslais.

Progresyvu tai, kad siekiant suteikti dėstytojams profesinę paramą ir kelti kvalifikaciją, pasinaudota viena iš progresyviausių profesinės paramos formų: Lies Van Wezell, nepriklausoma socialinio darbo ekspertė iš Olandijos, vykdė Programos superviziją.

Srities stiprybės:

Atsižvelgiant į 2010 m. Programos išorinio tarptautinio vertinimo išvadas, sustiprinta dėstytojų mokslinė-metodinė veikla, vykdomi taikomieji tyrimai bendradarbiaujant su socialiniais dalininkais, dėstytojai dalyvaujama respublikinio bei tarptautinio lygmens moksliniuose ir kt. projektuose.

Atsižvelgiant į 2010 m. atlikto Programos išorinio tarptautinio vertinimo išvadas, sustiprintas personalas - pakviesti dirbti dėstytojai, turintys mokslinius laipsnius ir socialinio darbo išsilavinimą, aktyviai vykdančys mokslinius tyrimus, dalyvaujantys tarptautiniuose ir respublikinio lygmens projektuose.

Programa yra vienintelė Lietuvos pietvakarių regione, todėl aktualiu tampa aktyvus dėstytojų ir Marijampolės savivaldybės bendradarbiavimas projektinėje, ekspertinėje veiklose. Dėstytojų pilietinė ir socialinė pozicija, aktyvus dalyvavimas profesinių asociacijų veikloje, teikia galimybę ir studentams įsitraukti į savanorišką veiklą.

Srities silpnybės:

Būtina stiprinti bendradarbiavimą tarp dėstytojų, dalintis profesine patirtimi siekiant bendrą Programos tikslų. Tai ypač aktualu dabartinėje situacijoje, kai Programos personalas sustiprintas socialinio darbuotojo išsilavinimą bei mokslinius laipsnius turinčiais dėstytojais.

4. Materialieji ištekliai

Programos vykdymui naudojama 16 kabinetų ir 5 katedros. Daugelyje auditorijų yra po 30 darbo vietų. Yra auditorijos, kurios naudojamos srautinėms paskaitoms, jos talpina po 60 studentų. Auditorijų pakanka studijų proceso vykdymui, jos atitinka higienos reikalavimus. Siekiant tobulinti būsimųjų socialinių darbuotojų studijų proceso metodinį kontekstą, pasigendama patalpų, pritaikytų socialinio darbo specifikai (grupiniam darbui, individualioms konsultacijoms ir kt.). Pastatas tik dalinai pritaikytas studentams su negalia.

Kabinetai aprūpinti studijų vizualizacijos įranga, kompiuteriais su interneto ryšio prieiga, įrengtos stacionarios multimedijos, įrengti informacinių technologijų ir distancinio mokymo kabinetai. Tai atveria lankstesnio mokymosi galimybę studentams, bendradarbiavimo su kitomis socialinio darbo mokyklomis perspektyvą dėstytojams (organizuojamos video konferencijos ir kt.). Kaupiama dalykinė, metodinė literatūra, žodynai, medžiaga profesinės veiklos praktikai, užduotys savarankiškam darbui ir kt.

Kolegijoje esantys kompiuteriai sujungti į vietinį tinklą ir prijungti prie LITNET, veikia nemokamas interneto ryšys. Praktinėms ir savarankiško darbo užduotims studentai gali naudotis diktofonu, filmavimo kamera ir kt.

Vizito metu išaiškėjo, kad studentai nesinaudoja virtualia mokymosi aplinka MOODLE. Studijų dalykų ir specializacijos dėstytojai šioje aplinkoje nėra parengę savo dėstomų dalykų.

Profesinės veiklos praktikas studentai atlieka įvairiose socialinių paslaugų ir globos institucijose, su kuriomis pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Praktikos vietų pakanka, praktikos vietos ir praktikos vadovų institucijoje kompetencija atitinka Socialinio darbo studijų programos tikslus. Pastebimas glaudus praktikos vadovų institucijoje ir Socialinio darbo katedros dėstytojų bendradarbiavimas.

Profesinės veiklos praktikose taikoma supervizija. Ekspertų vizito metu studentai teigiamai įvertino supervizijų naudą, kaip galimybę sujungti teoriją ir praktiką, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti praktikos patirtį. Praktikos užduotys siejamos su reflektyviaisiais ugdymo metodais, atliekamos išsamios atvejo analizės. Tačiau studentų praktikos ataskaitų, kaip pavyzdžių, pateikimas metodiniame kabinete atskleidžiant studento pavardę ir kitus duomenis, tikėtina, pažeidžia konfidencialumo principą, be kurio neįmanomas ir kokybiškas socialinis darbas.

Bibliotekoje socialinio darbo studijoms per 2010-2012 metų įsigyta 137 leidiniai. Tačiau ekspertų vizito metu išaiškėjo, kad trūksta būtinų naujų leidinių apie socialinį darbą tiek lietuvių, tiek užsienio kalbomis. Naujausių literatūros šaltinių lietuvių ir anglų kalba trūkumas atsispindi

ir studentų baigiamuosiuose darbuose – studentai retai kada naudojami literatūros šaltiniais užsienio kalba.

Įrengta 60 darbo vietų skaitykla. Skaitykloje sukomplektuoti specialūs fondai-žodynai, žinynai, tęstiniai universitetų mokslo darbai ir kt. Tačiau skaitykloje taip pat pasigendama naujų socialinio darbo srities leidinių.

Atsižvelgiant į 2010 m. išorinio tarptautinio vertinimo išvadas dėstytojų metodiniai leidiniai ir moksliniai darbai tapo labiau matomi ir prieinami. Daugelis jų išleista elektronine versija, už minimalią kainą, studentai juos gali įsigyti.

Savianalizėje teigiama, kad skaitykloje sudarytos sąlygos naudotis nemokama prieiga prie įvairių elektroninių duomenų bazių, pateikti tarptautinės duomenų bazės socialiniams mokslams ir socialinio darbo adresai. Ekspertų susitikimo su studentais metu išryškėjo, kad mokslinėmis duomenų bazėmis praktiškai nesinaudojama. Kompiuterinė įranga skaitykloje turėtų būti atnaujinama.

Srities stiprybės:

Patalpos studijoms yra tinkamos ir jų pakanka. Kabinetai aprūpinti reikalinga technologine įranga, fakultete įrengti informacinių technologijų ir distancinio mokymo kabinetai.

Profesinės veiklos praktikose taikomos supervizijos, kurias veda Kolegijos dėstytojos-profesionalios supervisorės.

Srities silpnybės:

Skaitykloje ir bibliotekoje pasigendama socialinio darbo studijoms skirtos aktualios naujos literatūros, tiek lietuvių, tiek ir užsienio kalbomis. Šis trūkumas atsispindi ir studentų baigiamuosiuose darbuose.

Rekomenduotina atnaujinti kompiuterinę įrangą skaitykloje.

Specializacijos ir kitų dalykų dėstytojai nėra parengę savo dėstomo dalyko medžiagos virtualioje mokymosi aplinkoje MOODLE.

Studentai nepakankamai naudojami mokslinėmis duomenų bazėmis.

Kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto pastatas tik dalinai pritaikytas studentams su negalia.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo procedūros yra aiškios ir lengvai prieinamos internete. Studentai yra informuoti ir žino Programos tikslus ir siektinus rezultatus.

Studijų dalykų pradžioje dėstytojai supažindina studentus su dalykų turiniu, atsiskaitymo tvarkomis ir grafikais. Studijų pradžioje organizuojamas studijų įvadas pirmo kurso studentams.

Studentai turi galimybę gauti socialinę, finansinę ir akademinę pagalbą. Galima speciali pagalba – adaptacijos kursai pirmakursiams. Studentai turi galimybę individualiai konsultuotis su dėstytojais elektroniniu paštu ar telefonu. Studentams yra prieinama visa su studijų procesu susijusi informacija (akademinė informacija, informacija dėl finansinės paramos, socialinės aplinkos informacija ir konsultacijos).

Studentai turi galimybę dalyvauti mainų programose. Tačiau ekspertai atkreipia dėmesį, jog mobilumo rodikliai nėra pavyzdiniai, todėl tarptautiškumo aspektui turi būti ir toliau skiriamas dėmesys, skatinant studentus dalyvauti mainų programose, pritraukiant užsienio studentus studijoms ar trumpalaikiams vizitams. Pagirtina yra tai, jog Programoje yra vizituojančių užsienio dėstytojų, studentai rengiasi dalyvauti tarptautinėse konferencijose.

Studentai turi galimybę suteikti grįžtamąjį ryšį dėl dalykų dėstytojų, turinio ir proceso, o į studentų nuomonę ir pasiūlymus reaguojama ir pagal galimybes atsižvelgiama.

Studijų rezultatai vertinami kaupiamojo balo principu.

Ekspertai rekomenduoja didesnę dėmesį skirti Programos kompleksiskumui ir atskirų studijų dalykų derinimui bei jų integralumui.

Organizuojama absolventų užimtumo stebėseną. Pastebėta, jog didelė dalis studentų dirba ne pagal įgytą profesiją. Tačiau nėra duomenų apie ne pagal specialybę įsidarbinančių absolventų tokio pasirinkimo priežastis. Todėl ekspertai rekomenduoja praplėsti absolventų užimtumo stebėjimo lauką, vertinant ir analizuojant jų darbinę (profesinę) veiklą ir jos pokyčius bei tokių pokyčių argumentus, o tokios stebėsenos rezultatus vertinti ir naudoti studijų programos tobulinimo procese.

Srities stiprybės:

Studentų įtraukimas į studijų programos kokybės vertinimą bei jų pasiūlymų analizę.

Platus studentų praktikos vietų pasirinkimo spektras.

Gera komunikacija tarp studentų ir dėstytojų.

Srities silpnybės:

Tobulintina absolventų užimtumo stebėseną ir analizę.

Pasigendama studijų dalykų dėstytojų komunikacijos dėl mokymų ir vertinimo metodų naudojimo.

6. Programos vadyba

Programos valdymas ir sprendimų priėmimas vykdomas pagal trijų lygmenų (Kolegijos, fakulteto ir katedros) organizacinę struktūrą. Kiekviename lygmenyje yra aiškiai paskirstyta atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą bei sprendimų priėmimą. Programos vadybą reglamentuoja Kolegijos direktoriaus 2011 metų lapkričio 22 d. įsakymas Nr.

1V-98. „Dėl studijų programų vadybos tvarkos“ bei Studijų programų komitetų nuostatai, apibrėžiantys komiteto sudėtį, funkcijas, darbo organizavimą, patvirtinti 2011 m. lapkričio 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. IV – 98.

Siekiant užtikrinti programos valdymą per Programos dėstytojų, praktikų, socialinių dalininkų, ir studentų bendradarbiavimą bei dalyvavimą Programos vykdyme ir tobulinime, sudarytas Socialinio darbo studijų programos komitetas (katedros vedėjos teikimu, 2011 m. gruodžio 19 d. Nr. 1VE – 16 įsakymu patvirtintas fakulteto dekanas), kuris vykdo studijų programos tobulinimą.

Periodiškai renkami ir analizuojami duomenys bei kita informacija apie Programos įgyvendinimą. Socialinio darbo katedra 2 kartus per metus rengia išplėstinius posėdžius, kuriuose priimami sprendimai dėl Programos vykdymo ir tobulinimo, studentų savarankiškų darbų organizavimo, Programos rezultatų vertinimo kriterijų ir t.t. Dėstytojai, pasibaigus mokslo metams, atlieka savo veiklos įsivertinimą, vykdo studentų apklausas.

Vizito metu dėstytojai negalėjo paaiškinti, koku būdu ir kaip jie derina tarpusavyje modulių turinį, užduočių formas ir pan., o tai rodo sisteminio požiūrio į studijų turinį ir formas nepakankamumą, vidinės komunikacijos, susijusios su studijų programos turinio nuoseklumu ir tikslingumu, neefektyvumą.

Vizito metu paaiškėjo, kad Studijų programos komitetas mokslų metų pabaigoje parengia veiklos ataskaitą, tačiau apie pagrindinius Programos komiteto veiklos rezultatus nežino nei dėstytojai, nei studentai.

Naudojamos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės nepakankamai veiksmingos. Savianalizės suvestinėje tik nurodoma, kad numatomas tolesnis vidinės studijų kokybės vadybos sistemos pagal ISO 9001 standarto reikalavimus diegimas ir tobulinimas. Kaip stiprybė įvardinama Kolegijoje parengta kokybės užtikrinimo sistema, tačiau, tuo pačiu, kaip silpnybė nurodoma komandinio darbo, dialogo kultūros, grįžtamojo ryšio teikimo ir priėmimo įgūdžių stoka tarp kokybės užtikrinimo proceso dalyvių. Vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema pernelyg formali ir nepakankamai veiksminga.

Srities stiprybės:

Sudarytas socialinio darbo studijų programos komitetas, kuris vykdo programos valdymą ir tobulinimą per programos dėstytojų, praktikų, socialinių dalininkų ir studentų bendradarbiavimą.

Srities silpnybės:

Vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema formali ir nepakankamai veiksminga.

III. REKOMENDACIJOS

1. Geriau išnaudoti bendradarbiavimą su darbdaviais ir kitais socialiniais dalininkais analizuojant ir pagrindžiant socialinių darbuotojų rengimo poreikį, specializacijų pasirinkimą, absolventų įsidarbinimą.
2. Sustiprinti dėstytojų dalijimosi profesine patirtimi praktiką. Tam tikslui kurti Programos dėstytojų tarpdalykinio bendradarbiavimo sistemą, užtikrinančią šiuolaikinio socialinio darbo konteksto supratimą visuose Programos studijų dalykuose ir padedančią dėstytojams vienodai suvokti studijų tikslus ir siekiamus rezultatus.
3. Tobulinti Programos sandarą, tikslinant studijų dalykų rezultatų formuluotės, peržiūrint studijų ir vertinimo metodus, suderinant juos su vertinimo kriterijais, kad jie būtų adekvatūs Programos apimčiai ir realiai įgyvendinami.
4. Peržiūrėti ir atnaujinti studijų dalykų aprašuose naudojamus literatūros sąrašus. Ypatingai tai aktualu socialinės politikos sričiai, nes Lietuvos socialinėje politikoje vyksta itin spartūs pokyčiai. Todėl siūlytume į literatūros sąrašus įtraukti kasmet atnaujinamus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos leidžiamus „Socialinius pranešimus“, kurie yra parengti už 2011- 2012 metus. (o ne naudotis 2003 m. pranešimu, kaip nurodyta pateiktos literatūros sąrašė).
5. Skatinti studentus ir sudaryti jiems galimybę naudotis naujais Programai būtinais literatūros šaltiniais lietuvių ir užsienio kalbomis. Tam tikslui parengti literatūros įsigijimo planus ir papildyti skaityklos ir bibliotekos fondus socialinio darbo studijoms būtina literatūra.
6. Didinti nuotolinio mokymosi galimybes, studijų krypties, specializacijos ir kt. dalykų medžiagą pateikiant virtualioje mokymosi aplinkoje Moodle. Šioje aplinkoje vertinga talpinti ir studijų dalyko praktines bei savarankiško darbo užduotis - tai rodo kitų aukštųjų mokyklų patirtis.
7. Atnaujinti kompiuterinę įrangą skaitykloje, skatinti studentus naudotis elektroninėmis, mokslinėmis duomenų bazėmis.
8. Laikytis konfidencialumo principo viešoje vietoje pateikiant studentų praktikos užduotis, kuriose studentai reflektuoja savo subjektyvią patirtį. Praktikos ataskaitų pateikimas ekspertams, nesilaikant konfidencialumo principo, rodo tobulintiną organizacijos kultūrą – ji yra svarbus edukacinės aplinkos, įgalinančios studentą veikti socialinio darbo lauke, aspektas.
9. Gerinti tarptautiškumo aspektą – skatinti studentus ir dėstytojus dalyvauti mainų programose, pritraukinant užsienio studentus studijoms ir trumpalaikiams vizitams.
10. Tobulinti vidinę studijų kokybės vadybos sistemą pagal ISO 9001 standarto reikalavimus, užtikrinant realią ir veiksmingą programos vadybą.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Marijampolės kolegijos Socialinio darbo studijų programa (valstybinis kodas – 653L50002) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	15

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team Leader:

Audronė Vareikytė

Grupės nariai:
Team members:

Doc. Dr. Raimundas Čepukas

Doc. Dr. Indrė Dirgėlienė

Virginija Kondratavičienė

Mindaugas Grajauskas